

Hotărârea CNCD privind absolvenții la zi și la fără frecvență

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

HOTĂRÂREA din 27 martie 2007

Petent: V.C.

Obiect: plângere referitoare la deosebirile făcute, de Ministerul Administrației și Internelor și Inspectoratul General de Poliție, între absolvenții Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” care au studiat la forma de învățământ de zi și absolvenții care au studiat la forma de învățământ fără frecvență (sau frecvență redusă)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

- I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului
- I.2. Numele, domiciliul sau reședința pârâtului
- I.2.1. Ministerul Administrației și Internelor

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

În fapt, petentul este angajat la Inspectoratul de Poliție al Județului Bihor – Poliția Municipiului Oradea, din anul 1996.

În perioada 1998-2003 a urmat cursurile Facultății de Drept din cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”. Diploma de licență a obținut-o în iulie 2003.

Potentul susține că, conform art. 2 din H.G. nr. 137/1991, în cadrul Academiei de Poliție se pregătesc ofițeri activi, studiile fiind făcute la zi și la fără frecvență, iar conform art. 8, la terminarea facultății, absolventului i se acordă gradul de subinspector.

Potentul precizează că, deși O.G. nr. 77/2003, art. 53 din Legea nr. 53/2003 și art. 16 din Constituția României interzic orice formă de discriminare, Ministerul Administrației și Internelor și Inspectoratul General al Poliției Române au făcut deosebiri între absolvenții de la zi și cei de la frecvență redusă (fără frecvență). Ca urmare a interpretării discriminatorii a textului legii, *au fost trecuți* în corpul ofițerilor doar absolvenții de la zi.

Prin adresa nr. 2259 din 4 mai 2006, Ministerul Administrației și Internelor, Direcția Generală Reglementării Juridice și Contencios a răspuns solicitării Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, de a depune un punct de vedere referitor la petiția dlui V.C.

Din adresa Ministerului Administrației și Internelor reies următoarele:

Potrivit prevederilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul poliștilor, cu modificările și completările ulterioare, „ofițerii de poliție *pot proveni și* din rândul agenților de poliție absolvenți, cu diplomă sau licență, ai instituțiilor de învățământ superior de lungă durată sau scurtă durată ale Ministerului Administrației

și Internelor sau ai altor instituții de învățământ superior cu profil corespunzător specialităților necesare poliției, stabilite prin ordin al ministrului administrației și internelor”. Totodată, reclamatul precizează că art. 73 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 prevede că agenții de poliție care au absolvit studii superioare *au dreptul de a participa la concursul pentru ocuparea posturilor de ofițeri vacante*, în condițiile stabilite prin lege.

În continuare se precizează că formularea „pot proveni” din cuprinsul alin. (2) al art. 9 din Legea nr. 360/2002 presupune latitudinea (posibilitatea) pentru conducerea Ministerului Administrației și Internelor să reglementeze condițiile în care agenții de poliție cu studii superioare pot trece în corpul ofițerilor de poliție, având în vedere necesitățile impuse limitativ de necesarul de personal al instituției în funcție de care se stabilește și numărul de posturi ce urmează a fi încadrate.

Reclamatul susține că *solicitarea* petentului, care vizează trecerea în corpul ofițerilor de poliție fără susținerea unui examen sau concurs, *nu este justificată*, având în vedere faptul că, spre deosebire de absolvenții cursurilor de zi ai Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, pentru care sunt alocate anual fonduri bugetare pentru pregătirea acestora în vederea încadrării în structurile Ministerului Administrației și Internelor și al căror număr este stabilit anterior absolvirii în funcție de necesarul de personal al instituției, petentul care deja este încadrat ca agent de poliție a ales să urmeze *cursurile unei instituții de învățământ superior*, fără a fi selecționat anterior în vederea încadrării lui ca ofițer de poliție. Latitudinea conducerii MAI-ului de a-și organiza propria activitate, inclusiv în domeniul resurselor umane, s-a concretizat în emiterea de ordine. În aplicarea acelor prevederi, a fost emis Ordinul MAI nr. 300 din 21 iunie 2004 privind activitatea de management resurse umane în unitățile Ministerului Administrației și Internelor care, în Secțiunea a 5-a Capitol IV, reglementează „Trecerea polițiștilor/cadrelor militare într-o categorie/corp superior”. Astfel, conform art. 49 alin. (1) din acel ordin: „agenții de poliție/maiștrii militari și subofițeri, care au absolvit studii superioare au dreptul de a participa la concursul pentru ocuparea posturilor de ofițeri vacante, în condițiile legii, dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt declarați apt medical și psihic pentru corpul ofițerilor;
- b) studiile superioare absolvite corespund cerințelor postului;
- c) nu se află sub efectul unei sancțiuni disciplinare;
- d) nu sunt puși la dispoziție în situațiile prevăzute de art. 65 din Statutul polițistului și art. 89 din Statutul cadrelor militare”.

În alin. (2) al aceluiași art. 49 se menționează că „soluționarea solicitărilor de trecere a agenților/maiștrilor militari și subofițeri în categoria ofițerilor se face în limita posturilor rămase vacante, după încheierea activităților de promovare a ofițerilor în grade profesionale/militare superioare și asigurarea locurilor pentru *promoția de ofițeri ai Academiei de Poliție «Alexandru Ioan Cuza»* pentru care există alocațiile bugetare necesare”.

Ministerul Afacerilor Interne susține în continuare că, având în vedere fondurile financiare limitate alocate Poliției Române pentru plata personalului, anual au fost stabilite un număr de locuri pentru trecerea unor agenți în corpul ofițerilor. În sensul celor de mai sus și dispozițiile art. 11 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și

funcționarea Poliției Române, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că „Inspectoratul General al Poliției Române are în structura sa organizatorică direcții generale, direcții, servicii și birouri înființate prin ordin al ministrului administrației și internelor, în limita fondurilor aflate la dispoziție”, astfel că nu pot fi înființate structuri organizatorice care să cuprindă toți agenții de poliție trecuți în corpul ofițerilor de poliție, dacă alocațiile bugetare sunt insuficiente.

Referitor la situația supusă atenției, MAI precizează că legiuitorul a prevăzut reglementarea alternativă pentru această categorie de personal. Astfel, având în vedere imposibilitatea trecerii tuturor agenților de poliție absolvenți de studii superioare în corpul ofițerilor de poliție, precum și pentru a-i stimula pe cei care desfășoară activități suplimentare prevăzute în fișa postului, a fost emis Ordinul MAI nr. 318 din 5 august 2004 conform căruia, la propunerea șefului nemijlocit, șefii de unități de poliție pot acorda agenților de poliție, absolvenți ai unor instituții de învățământ superior, cu diplomă de licență, un spor de 25% din salariul de funcție.

Prin adresa nr. 2317 din 9 mai 2006, Inspectoratul General al Poliției Române a răspuns solicitării Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, de a depune un punct de vedere referitor la petiția dlui V.C.

Din adresa Inspectoratului General al Poliției Române reies următoarele:

Conform prevederilor art. 9 alin. (2) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, „ofițerii de poliție *pot proveni și* din rândul agenților de poliție absolvenți, cu diplomă sau licență, ai instituțiilor de învățământ superior de lungă durată sau scurtă durată ale Ministerului Administrației și Internelor sau ai altor instituții de învățământ superior cu profil corespunzător specialităților necesare poliției, stabilite prin ordin al ministrului Administrației și Internelor”. Din interpretarea formulării „pot proveni”, spune Inspectoratul General al Poliției Române, rezultă clar că legea nu impune o obligație, în sensul că nu în mod obligatoriu și imperativ agenții de poliție, care au absolvit instituții de învățământ superior de lungă sau scurtă durată ale MAI devin ofițeri de poliție.

Inspectoratul General al Poliției Române precizează că, conform art. 73 alin. (7) din Legea nr. 360/2002, modificată ulterior, agenții de poliție care au absolvit studii superioare au dreptul de a participa la concursul pentru ocuparea posturilor de ofițeri vacante, în condițiile prezentei legi.

Fiindu-i asigurată această cerință, spune IGP, petentul a participat la data de 19 decembrie 2005 la concursul organizat pentru trecerea în corpul ofițerilor unde, în urma administrării probelor stabilite, nu a obținut punctajul minimal, motiv pentru care acesta a fost declarat respins.

III. Motivele în drept

Având în vedere:

– prevederile art. 7 din Declarația universală a drepturilor omului potrivit căreia: „Toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare”;

– prevederile art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994 potrivit căreia: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”;

– prevederile art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Roma la 4 noiembrie 2000, ratificat de România prin Legea nr. 103/25 aprilie 2006 potrivit căreia: „1. Dreptul de a te bucura de oricare din drepturile prevăzute de lege trebuie asigurat fără nicio discriminare bazată pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avuție, naștere sau oricare altă situație. 2. Nimeni nu poate face obiectul unei discriminări bazate pe oricare din motivele menționate în parag. 1 din partea niciunei autorități publice”;

– prevederile art. 20 alin. (1) din Constituția României: „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte”;

– prevederile art. 16 alin. (1) din Constituția României „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”;

– prevederile art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia: „(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”;

– prevederile art. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare potrivit căreia: „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

- a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;
- b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;
- c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;
- d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;
- e) aplicarea măsurilor disciplinare;
- f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;
- g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare”.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de art. 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenție, atunci când se induce distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis, în mod constant, că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă. Astfel, Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (CEDH, 18 februarie 1991, *Fredin c/Suede*, par. 60; 23 iunie 1993, *Hoffman c/Autriche*, par. 31; 28 septembrie 1995, *Spadea et Scalabrino c/Italia*; 22 octombrie 1996, *Stubbings et autres c/Royaume-Uni*, par. 75). În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos vs. Grecia* din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

Având în vedere aspectele de mai sus, precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură se aplică un tratament diferențiat unor persoane aflate în situații comparabile, și dacă această distincție are o justificare obiectivă și rezonabilă de natură să o justifice.

Colegiul Director reține faptul că petentul este angajat al Inspectoratului de Poliție al Județului Bihor și că a absolvit Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Drept, în anul 2003, când a obținut și diploma de licență.

Colegiul Director analizează conținutul art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul Polițistului, modificată și completată ulterior, conform căruia „la absolvirea colegiului de poliție sau a facultății de drept din cadrul Academiei de Poliție «Alexandru Ioan Cuza» a Ministerului de Interne, polițistului *i se acordă* gradul profesional de *subinspector de poliție* și este încadrat ca debutant pe o perioadă de stagiu de un an.

Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile);

În cazul de față, tratamentul diferențiat aplicat absolvenților Facultății de drept ai Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” constă în deosebirea ce s-a realizat între absolvenții care au urmat forma de învățământ zi și cărora li s-a acordat gradul profesional de subinspector de poliție și absolvenții care au urmat forma de învățământ frecvență redusă (fără frecvență) și cărora nu li s-a acordat gradul profesional de subinspector de poliție.

- Existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 republicată;

Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: rasa, naționalitatea, etnia, limba, religia, categoria socială, convingerile, sexul, orientarea sexuală, vârsta, handicapul, boala cronică necontagioasă, infectarea HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.

În cazul de față, un criteriu ce a stat la baza tratamentului diferențiat aplicat absolvenților este *forma de învățământ (zi sau fără frecvență)*.

- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

Prin acest tratament diferențiat aplicat absolvenților Facultății de Drept din cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, a fost încălcat *dreptul la promovare profesională*, pe care îl au, conform art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002, cu modificările și completările ulterioare, și *absolvenții* care au frecventat facultatea la fără frecvență (frecvență redusă).

- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Considerăm că, în analizarea speței trebuie avut în vedere dacă diferențierea celor două categorii de absolvenți este justificată obiectiv (acordarea gradului profesional de subinspector poliție, doar pentru absolvenții care au frecventat facultatea de drept de la Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” la forma de învățământ zi).

Colegiul Director nu consideră că este justificat obiectiv scopul MAI, de a-i face ofițeri doar pe absolvenții facultății de drept de la zi, datorită lipsei fondurilor bugetare, atâta timp cât MAI, în justificarea tratamentului diferențiat, citează art. 49 alin. (2) din Ordinul MAI nr. 300/2004, care prevede că „soluționarea solicitărilor de trecere a agenților/maistrilor militari și subofițeri în categoria ofițerilor se face în limita posturilor rămase vacante, după încheierea activităților de promovare a ofițerilor în grade profesionale/militare superioare și asigurarea locurilor pentru promoția de ofițeri ai Academiei de Poliție «Alexandru Ioan Cuza», pentru care există alocațiile bugetare necesare”.

Colegiul Director constată că, *excluderea* absolvenților de la forma de învățământ fără frecvență (frecvență redusă), ai facultății de drept din cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, de la promovarea în gradul profesional de subinspector de poliție, datorită *forme de învățământ* pe care au frecventat-o, are ca *efect* aplicarea *unui tratament diferențiat*, comparativ cu absolvenții de la aceeași facultate, dar care au frecventat la zi și care au fost promovați la gradul de ofițer subinspector de poliție, care nu este justificat obiectiv de un scop legitim.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unei fapte de discriminare, prin aplicarea unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit prevederilor art. 2 alin. (1), art. 6 lit. d) din O.G.

nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

2. Recomandă, în temeiul art. 19 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată și modificată ulterior, Ministerului Administrației și Internelor **de a aplica** corect legea, în sensul respectării principiului egalității de șanse și înlăturării tratamentului discriminatoriu aplicat absolvenților de la forma de învățământ fără frecvență (frecvență redusă) comparativ cu absolvenții de la forma de învățământ zi.

3. Prezenta hotărâre se va comunica părților în termenul legal.

4. Prezentul act poate fi contestat în termen de 30 de zile de la data comunicării potrivit procedurii prealabile, conform art. 7 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

Președinte: Csaba Ferenc ASZTALOS

Membru: Corina Nicoleta COMȘA

Membru: Gheorghe IONIȚĂ

Membru: AnaMaria PANFILE

Membru: Ana Monica VASILE